

Ruben Simonov:

„Elevii lui Stanislavski ar trebui să aibă în mod creator viziunea celor ce ne-ar fi învățat Konstantin Sergheevici astăzi.”

Punctele de vedere ale lui Akimov au găsit un răspuns în articolul regizorului Ruben Simonov, intitulat „În centru se află actorul”. Ruben Simonov, regizor al Teatrului „Vahtangov” din Moscova, precizează că pe el nu-l preocupă atât tehnica scenei, cât tehnica artei actoricești. „Cum trebuie să fie actorul de azi, care școală actoricească este caracteristică contemporaneității?”, se întreabă autorul. Subscriindu-și adeviziunea la „triumviratul”¹ proclamat de Tovstonogov — dramaturg, actor, public —, Ruben Simonov adâncește în articolul său, problema actorului. Cea mai dăunătoare tendință în teatru — arată el — este aceea a fetișizării „trăirii”, conform căreia e suficient ca un actor să „trăiască” rolul, pentru ca personajul, caracterul, să se creeze de la sine. Experiențele regizorale sînt eficiente numai paralel cu o corespunzătoare reeducare sau educare artistică a actorului. Regizorul Teatrului „Vahtangov” demonstrează pe larg că teatrul celor patru dimensiuni — care preocupă atât pe Akimov, cât și pe Ohlopkov —, fie că e realizat printr-o arenă de circ, fie prin elementele teatrului chinez, în orice caz, este de neconceput fără o piesă scrisă anume pentru el, în acest stil, fără actori educați în mod corespunzător. Problema profilului teatrelor își capătă, de asemenea, o tratare lărgită în acest articol. Analizînd particularitățile cîtorva teatre cunoscute, Ruben Simonov face unele considerații demne de interes: el arată, de pildă, că Teatrul M.H.A.T. a rămas pe vechile sale poziții, fiind un teatru cu un program tradițional. „Acest teatru se consideră și este considerat drept un continuator al metodei lui Stanislavski. Dar ar fi interesant de lămurit — spune regizorul — ce reprezintă sistemul lui Stanislavski astăzi.

Elevii lui Stanislavski ar trebui să aibă în mod creator viziunea celor ce ne-ar fi învățat Konstantin Sergheevici *astăzi*.”

¹ Vezi „Problemele regiei contemporane în discuția oamenilor de teatru sovietici”, „Teatrul” nr. 5/1960.

Referindu-se la Teatrul „Vahtangov“, pe care-l conduce, Ruben Simonov cere oamenilor de teatru să-i judece specificul și programul în funcție de spectacolele lui reprezentative, ca : *Poveste din Irkutsk, Orașul visurilor noastre, Foma Gordeev, Marele Kiril, Filomena Marturano, Micile tragedii, Bucătăreasa* și, într-o oarecare măsură, *Idiotul*. În caracterizările operate asupra citorva profiluri de teatre, Simonov arată că Teatrul Mic a acordat dintotdeauna o mare atenție actorului, trebuind să rămână și astăzi un teatru al artei actricești profund populare. Referindu-se la caracterul Teatrului „Maiakovski“, strâns legat de ideile programatice și experiențele regizorale ale lui N. Ohlopkov, Ruben Simonov consideră acest teatru deosebit de altele. „Totuși, nu ne apare prea limpede poziția artistică a lui Ohlopkov — spune el. Dacă, fiind elevul lui Meyerhold, el ar fi dezvoltat ideile dascălului său, aș înțelege o atare poziție. Dacă ar fi avut loc o transformare radicală a concepțiilor lui regizorale și el s-ar fi alăturat lui Stanislavski sau Vahtangov, și aceasta ar fi de înțeles. Dar, mi se pare că ideile lui Ohlopkov despre realism și „convenție“ nu sînt decît expresia șovăielilor sale între o poziție și alta.“

Ruben Simonov acordă o importanță deosebită problemei tineretului în teatru. El pretinde teatrelor o poziție precis definită în fața tineretului. „Acest tineret va juca în comunism. El trebuie să fie purtător a tot ceea ce e mai bun în arta noastră. Fiecare teatru trebuie să acorde o deosebită grijă modului în care educă schimbul de miine.“ În încheierea articolului, Simonov arată că fiecare teatru, fiecare maestru al regiei, trebuie să aibă în jurul său o școală regizorală, capabilă să transmită ștafeta artei, generațiilor viitoare.

În paginile revistei sovietice „Teatr“ mai întîlnim semnătura lui B. Lvov-Anokim, regizor al Teatrului Central al Armatei Sovietice („Arta de a gîndi“), articol îndreptat împotriva inovațiilor formale în regie și pentru însemnătatea puterii de convingere a regiei autentice ; articolul lui D. Liubarski, regizor al Teatrului Regional din Kaluga („Într-o atmosferă creatoare“), care se referă la varietatea stilurilor în arta realismului socialist ; articolul Innei Soloviova („Despre demnitatea artei“), consacrat vodevilului și pericolului reprezentat de așa-zisele „piese ușoare“ lipsite de idei, și articolul regizoarei Teatrului Dramatic și Muzical din Regiunea Osetină, Z. Britaeva („Ceea ce ne preocupă“), despre căile creatoare pe care merg și trebuie să meargă teatrele popoarelor din U.R.S.S.

CONFLICT ȘI EROU

DEZBATERI DESPRE PROBLEMELE DRAMATURGIEI ÎN U.R.S.S.

Este un adevăr recunoscut că o rodnică dezbatere de idei nu se poate desfășura decît pe temelia solidă a practicii, a unor fenomene ale realității, care să ofere material concret pentru feluritele poziții ce se conturează în discuție. Dezbaterea despre problemele actuale ale dramaturgiei sovietice, care a umplut timp de mai multe săptămîni zeci de coloane ale

cunoscutului ziar sovietic „Literaturnia Gazeta“ și care a culminat cu o plenară a conducerii Uniunii Scriitorilor din U.R.S.S., și-a datorat caracterul ei pasionat, interesul profund pe care l-a stîrnit în rîndurile oamenilor de teatru, tocmai faptului că a izvorit în mod firesc, ca o necesitate, din bogata viață teatrală sovietică, din multitudinea de fenomene ale unui